

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 10 DESEMBRE DE 2021 | Número 147

PÀG. 3 | JOSEP LLIGADAS
El nen d'Hiroshima

PÀG. 5 | MEMORIAL CASSIÀ JUST
Reconeixement del compromís cristià
amb els Drets Humans

PÀG. 23 | JOAN MARTÍNEZ
"L'Església ha de ser promotora
de la seva pròpia unitat"

PÀG. 27 | FUNDACIÓ PERE TARRÉS
Creix l'interès dels grups religiosos
per fer trobades en cases de colònies

PÀG. 30 | JOSEP-MIQUEL BAUSSET
Catalunya i la carta dels capellans de Cuba
contra la violència

L'estel de Maria: nova fita de ciutat | PÀG. 11

PÒRTIC

El vespre de la Immaculada creients i no creients compartien a xarxes socials la imatge del nou estel de la Sagrada Família il·luminat. Una fita com aquesta demana esforç, col·laboració i sensibilitat. Per això ha sigut tan especial l'encesa de l'estrella: ens ajuda a comprendre la noció de procés, i lliga la nostra petitesa i finitud amb un missatge molt potent de transcendència.

SUMARI

3 Panoràmica

El nen d'Hiroshima, per Josep Lligadas

Catalunya i la carta dels capellans de Cuba contra la violència, per Josep-Miquel Bausset

5 Actualitat

El Memorial Cassià Just reconeix el compromís cristià amb els Drets Humans

La cultura popular de Barcelona homenatja la Sagrada Família

La música també il·lumina la Torre de Maria

"Per a tots vosaltres brilla avui l'estel de la Sagrada Família"

La Torre de Maria: un mantell de granit blau

Gaudí, natura i fe

Joan Martínez: "L'Església ha de ser promotora de la seva pròpia unitat"

Creix l'interès dels grups religiosos per fer trobades en cases de colònies

33 Recull de premsa

34 La setmana a les xarxes

Fotografia: Monument de la pau d'Hiroshima

El nen d'Hiroshima

JOSEP LLIGADAS
A UNA FONT QUE RAJA SEMPRE

Aquests dies m'ha vingut al cap insistentment, no sé per què, la cançó "El nen d'Hiroshima", popularitzada en el seu moment pel Grup de Folk i que cantàvem amb emoció quan érem joves. De fet, és una cançó que encara es manté viva, com es pot comprovar a internet. La lletra és del poeta turc Nâzim Hikmet (1902-1963), a la qual va posar música Pete Seeger i que va adaptar al català Ramon Casajoana. Aquest és el text:

Per tot arreu us vaig cridant,
però ningú no em pot sentir,
i quan us parlo no em veieu,
perquè sóc mort, perquè sóc mort.

Tenia set anys quan vaig morir
a Hiroshima, fa molt temps.
Encara tinc aquells set anys,
quan els nens moren no creixen més.

Tot el meu cos es va cremar,
amb els ulls cecs em vaig desfer,
tots els meus ossos es van fer pols;
després, el vent s'ho va emportar.

Dolços no en vull, no em cal el pa,
no vull arròs, fruites tampoc,
jo no demano res per mi
perquè sóc mort, perquè sóc mort.

El que us demano és que ara lluiteu, però per la pau, però per la pau, per tal que els nens de tot el món puguin créixer, riure i jugar.

A mi, aquesta cançó m'impressionava, i em continua impressionant. Està escrita pensant en els morts per la bomba d'Hiroshima, però

evoca de fet tots els nens que moren a totes les guerres i, més enllà encara, tots els nens que pateixen vides que no els deixen ser feliços. Una quantitat innumerable, com veiem cada dia.

Em sembla que aquests dies en què que esperem la vinguda d'aquell nen que ens mostra el rostre de Déu, pot ser una bona cosa recordar

tots aquests nens, que igualment reflecteixen el rostre de Déu. I treure'n alguna conseqüència, esclar.

JOSEP LLIGADAS-CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Voleu rebre per WhatsApp
les notícies imprescindibles de cada setmana?
Apunteu-vos a la llista informativa
de Catalunya Religió!

Com? Guardeu el número **693 715 339** a la llibreta
de contactes com a 'Llista Catalunya Religió'.
I envieu-hi un missatge de WhatsApp
que digui **ALTA** i el vostre nom.

Justícia | Generalitat de Catalunya

El Memorial Cassià Just reconeix el compromís cristià amb els Drets Humans

La sala d'actes del Palau de la Generalitat ha acollit aquest dijous el lliurament de la 8a edició del Memorial Cassià Just que promou la direcció general d'Afers Religiosos. Com ja s'havia **anunciat** l'any passat, sense que es pogués fer el lliurament, el premi ha estat per Federació Internacional de l'Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura (FIACAT), una entitat ecumènica que treballa per l'abolició de la tortura i la pena de mort. La seva **presència** a Catalunya es remunta al 1982 promoguda per diverses tradicions cristianes i acollida pel monestir de les benedictines de Sant Pere de les Puel·les.

Les intervencions en l'acte han estat un reconeixement i alhora una crida al compromís dels cristians en la lluita pel respecte dels Drets Humans. I, per extensió, a la resta de confessions religioses. La consellera de Justícia, **Lourdes Ciuró**, ho ha remarcat agraint "a totes les entitats que feu tant per la defensa de llibertat religiosa i el que aporteu a la cohesió social". "No es pot mercadejar a costa dels drets humans, ni fer-hi politiqueria, banalitzant o simplificant discursos. Cal que plantem cara i denunciem aquelles entitats, particulars o partits polítics que, amb les seves actuacions, vulnerin els

drets humans o els banalitzin”, ha assegurat. Ciuró ha subratllat la confluència en el compromís de les tradicions religioses de tot allò que es desprèn del primer article de la Declaració Universal dels Drets Humans: “Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i en drets”.

El seguiment a la presó

L'advocat **Eudald Vendrell**, president de Justícia i Pau i representat l'entitat que va promoure la candidatura de la FIACAT, ha glossat els arguments que justifiquen la distinció. Especialment ha destacat la dimensió de xarxa internacional i com ha anat obrint el seu camp d'acció cap a altres àmbits com la presó arbitrària o les execucions extrajudicials i la promoció de la justícia restaurativa i d'un dret penitenciari just.

La FIACAT va néixer a França el 1974 promoguda per dues dones protestants com a reacció a

les tortures i aberracions que es cometien a la Guerra del Vietnam, tolerades per països anomenats cristians: “estaven indignades pel silenci dels cristians”.

Actualment, la FIACAT està present a 26 països i en representació d'aquesta xarxa ha recollit el premi la delegació catalana. **Emili Chaulaux**, president de l'ACAT Catalunya, ha destacat l'amplia presència a l'Àfrica de la federació i que és un dels pocs organismes no governamentals internacionals amb un president d'aquest continent. Els testimonis que s'ha projectat en vídeo durant el lliurament del premi expliquen com la FIACAT fa “el seguiment de casos de gent a la presó en els quals no es fixa ningú”.

Chaulaux també ha remarcat els diversos pronunciaments de la FIACAT demanant l'alliberament dels presos independentistes catalans i criticant un procés judicial en el qual mai no es va poder acreditar l'ús de la violència.

La secretària de l'ACAT Catalunya, **Montserrat Martínez**, ha explicat com la Bíblia és la font d'inspiració del compromís pels Drets Humans. Des del Genèsi on “tots som creats a imatge i semblança de Déu” fins a “l'Evangeli alliberador de Jesús”. Totes les intervencions han reconegut també la implicació de les benedictines amb l'ACAT, “actuant i pregant” per la iniciativa.

Durant l'acte la consellera Ciuró ha lliurat el guardó del **Memorial Cassià Just**, una làmina de l'il·lustrador **Albert Asensio**. També hi ha hagut una breu interpretació musical de la soprano **Olga Miracle**. La directora general d'Afers Religiosos, **Yvonne Griley**, ha llegit el veredict del jurat. Entre altres, hi han assistit l'abadessa de Sant Pere de les Puel·les, **Esperança Atarés**, i l'abadessa de Sant Benet de Montserrat, **Maria del Mar Albajar**, que també va ser membre del jurat.

JORDI LLISTERRI-CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Neix un nou estel a Barcelona

Inauguració de la torre de la Mare de Déu

Del 8 de desembre al 5 de gener

Consulta el programa a sagradafamilia.org/inauguracio

Yolanda Soria, nova directora de l'Acadèmia Mariana de Lleida

L'Acadèmia Bibliogràfico-Mariana ha renovat la junta directiva que estarà dirigida per **Yolanda Soria Villalonga**. El doctor **Joan Viñas**, director de l'Acadèmia Mariana des del 23 d'octubre de 2011, passarà a ser director honorífic de la institució, a petició dels membres de la comissió gestora com a mostra d'estimació i agraïment al seu director, que ha estat molt ben acollida pel bisbe de Lleida, **Salvador Giménez**.

La valentia de la religiosa Maria Rosa Molas, en una novel·la

Aquesta setmana l'escriptora i professora **Carmen Guaita** presenta a Catalunya el llibre *Consolación*. Una publicació que relata la història de la fundadora de la congregació de les Germanes de la Consolació, **Maria Rosa Molas**. Les presentacions tindran lloc en dues ciutats capitals a la vida de la santa catalana: divendres a Tortosa i dissabte a Reus.

Comencen les obres d'una part de la coberta de la catedral de Tarragona

En el marc del 39è Festival de Cinema de Torí, el Centre Experimental de Cinematografia - Arxiu Nacional Cinema Empresa i la Seu Salesiana van presentar el treball de restauració digital del llargmetratge 'Don Bosco', dirigit en 1935 per **Goffredo Alessandrini**, produït per **Riccardo Gualino** per a la naixent Lux Film. La pel·lícula narra la vida del sant piemontès, des de la seva infància al camp de Monferrato, fins la seva joventut al seminari, des de l'activitat educativa i social realitzada a Torí amb els infants dels sectors socials més humils, fins a la fundació de la Obra Salesiana i la canonització.

La cultura popular de Barcelona homenatja la Sagrada Família

Què hi ha més tradicional i català que la Sardana de les Monges? Amb aquesta peça interpretada per la Cobla Sant Jordi s'han obert aquest dimecres els actes de celebració de la finalització de la Torre de Maria de la Sagrada Família. La sessió matinal s'ha presentat com "un homenatge de la cultura popular i tradicional de Barcelona a la basílica". Així ho ha explicat per obrir l'acte **Esteve Camps**, president delegat de la Junta Constructora. Ha destacat que era la primera vegada que la Sagrada Família "rep aquests honors" i ha agraït la col·laboració de la coordinadora d'entitats del barri de la Sagrada Família i de l'Institut de Cultura de Barcelona.

L'acte ha començat amb el ball dels gegants del barri de la Sagrada Família i dels gegants de la Ciutat al centre de la nau. L'Àliga de Barcelona ha encapçalat la comitiva popular que ha entrat pel passadís central i rendit honors a les autoritats i a la torre de Mare de Déu. Homenatge que és una tradició barcelonina que es remunta al segle XIV reservada a les autoritats, visitants il·lustres i als moments solemnes de la ciutat. A la primera fila el president de la Generalitat, **Pere Aragonès**, amb la seva família; i el cardenal Joan Josep Omella.

Durant gairebé una hora s'han succeït figures tradicional del folklore català, com els pilars d'honor dels castellers de la Sagrada Família i una sardana de lluïment amb representants de quatre colles sardanistes de Barcelona. Al final, una delegació del seguici popular ha fet una ofrena de flors l'altar.

L'acte ha acabat amb uns breus parlaments. No més estava prevista la intervenció del cardenal

Omella, però en aixecar-se ha convidat espontàniament al president Aragonès a pronunciar unes paraules. El president de la Generalitat ha explicat que l'acte mostra "el que representa aquest temple per la cultura i el país" i com "la Sagrada Família no s'entén sense la participació de la ciutadania".

Omella ha descrit la Sagrada Família com "un cor que avui dona sentit a Barcelona i a tot el

món". Un temple que "fa que tots ens sentim units en aquest cor que ens dona vida i esperança" i que ens mostra "que el món no s'acaba amb la pandèmia".

L'acte s'ha tancat amb una nova reverència ritual de l'Àliga a les autoritats i a l'altar i amb la sortida de tot el seguici cap a la façana de la Naiement. La forta ventada que s'ho enduia tot, ha impedit fer ballar els gegants davant de la façana.

A l'acte també hi han assistit el bisbe auxiliar de Barcelona **Sergi Gordo**, la resta del Patronat de la Junta Constructora; la consellera de Cultura, **Natàlia Garriga**; el tinent d'alcalde **Albert Batlle**; la regidora **Elsa Artadi**; i el rector de la Sagrada Família, **Josep Maria Turull**. Entre el públic que ha omplert la basílica, els infants són els qui s'ho han passat més bé.

El cerimonial de la ciutat ha obert els actes d'inauguració de la Torre de la Mare de Déu que se **succeiran** durant tot el mes, després de la benedicció i encesa d'aquest dimecres a la nit coincidint amb la festivitat de la Immaculada.

La música també il·lumina la Torre de Maria

Acaba la missa quan des del presbiteri s'avisava als fidels assistents que a continuació **s'estrenarà un Magnificat** del compositor i director **Marc Timón**, un encàrrec del Patronat del temple.

Juan de la Rúbia espera assegut als teclats de l'orgue construït als tallers Blancafort de Collbató. Alhora, sobre la porta d'entrada principal del temple, l'Orfeó Català, rigorosament arreglerat amb els músics que acompanyaran els cants, esperen que Marc Timón alci la batuta. El silenci i l'expectació s'apoderen de nou del temple mentre tothom gira la mirada en sentit oposat a l'altar. És llavors quan el 'caos musical' i la tenebror dels primers minuts musicals en-

vaeixen l'espai. Timón reflecteix musicalment aquell mateix caos que devien sentir els membres de l'Associació de devots de Sant Josep quan van començar a promoure i alçar la basílica i quan el temple va canviar d'arquitecte titular. A mesura que avancen els primers minuts, el Magnificat va prenent forma ondulantament, gràcies als rics matisos que músics i cantaires saben copsar de les notes i de la batuta d'aquest empordanès establert a Los Ángeles. Els diferents passatges musicals van confluint en una alegria i una placidesa musical de tons subtils, més alegres i sobretot, més tranquils. I és que l'esperit musical del temple s'eleva a mesura que la música també ajuda a il·luminar aques-

ta torre que tant ha costat d'alçar. S'apropa el final, quan la percussió i amb la força espiritual de l'orgue i l'empenta solemnia de trompetes i trombons, ajuden a **il·luminar finalment l'estrella de Maria**. La música de Timón posa llum (i magnífica) aquesta encesa tan subtil, tan esperada i, alhora, tan ben escrita.

El temple es va buidant mentre que la ciutat ha il·luminat entre notes caòtiques i música cinematogràfica, una torre alçada gràcies a l'esforç de cinc generacions de ciutadans. La torre de Maria que el servent de Déu **Antoni Gaudí** va somniar.

Foto: Jordi Boixareu

“Per a tots vosaltres brilla avui l'estel de la Sagrada Família”

Els qui encara no veuen clar això de la Sagrada Família, avui tenen menys arguments. Aquest dimecres al vespre s'ha il·luminat per primera vegada l'estel que corona la **Torre de Maria** amb un gran seguiment popular i comunicatiu.

El papa **Francesc**, en un **missatge** en vídeo que no estava anunciat, també s'ha sumat a la celebració. El papa ha recordat que és “per a tots vosaltres” que “brilla avui l'estel de Torre de Maria”. I ha fixat la mirada amb els qui esperen “la revolució de la tendresa” que porta la Mare de Déu: “als malats, als afectats per la pandèmia de la Covid-19, a la gent gran, als joves que per diferents situacions veuen compromès el futur, a les persones que viuen moments de prova”. Un missatge que ha tancat demanant no oblidar-se de les arrels: “No descartem els ancians, no són material de descart, són memòria viva. D'ells ens ve la saba que tot ho fa créixer. Ajudem al diàleg entre joves i ancians, perquè sigui traspassada aquesta saviesa que els farà créixer i florir”.

La benedicció i encesa de la l'Estel s'ha iniciat en acabar la missa a la basílica. Després de l'**estrena del Magnificat** de **Marc Timón**, interpre-

tat per l'Orfeó Català, el cardenal **Joan Josep Omella** s'ha dirigit a davant de la façana del naixement per beneir la Torre des d'una tarima al carrer Marina. Com si fos diumenge de Rams, una gentada esperava la benedicció i l'encesa de l'estel. Un breu fragment de l'efectiu Magníficat de Timón ha reforçat l'emotivitat de l'encesa, seguida per aplaudiments i expressions d'admiració del públic de fora i de dins de la basílica. Un cerimonial també molt emotiu i ben resolt per a les televisions de tot el món.

Com el papa Francesc, Omella ha presentat la llum de l'estel, com "un signe de protecció per tots nosaltres: que mirant aquesta estel invoquem sempre la Verge Maria que és la mare de l'Església i de tots nosaltres". El cardenal ha agraït la presència al carrer en un dia ventós i s'ha acomiadat assegurant que "**Antoni Gaudí** des del cel ens contempla emocionat".

Durant la missa, en l'**homília** el cardenal també ha desgranat el sentit de la devoció mariana i de la Sagrada Família. "Mira l'estel: invoca a Maria", que "ens protegeix amb la seva llum a tots els qui vivim a Barcelona, a Catalunya, a tot el món, però que sobretot ens indica que hem de seguir a Jesús".

El cardenal també ha defensat la importància de la Sagrada Família per a la projecció de la ciutat: "Dir Gaudí és dir Sagrada Família. I dir Sagrada Família és dir Barcelona. Aquesta Basílica s'ha convertit en un important patrimoni artístic, cultural i social. Sense pretendre-ho, el temple de la Sagrada Família és l'emblema de Barcelona".

L'acte, com la **festa popular** del matí, ha comptat amb la presència d'autoritats civils encapçalades per la presidenta del Parlament, **Laura Borràs**, i el conseller **Joan Ignasi Elena** i la consellera **Lourdes Ciuró**. L'habitual absència de l'alcalde de Barcelona, **Ada Colau**, ha es-

tat suplida pel tinent d'alcalde **Jaume Collboni** i el cap de l'oposició **Salvador Illa**. També s'hi ha sumant representants de la societat civil o dels cossos de seguretat com el director General dels Mossos d'Esquadra, **Pere Ferrer**. Han concelebrat l'eucaristia l'arquebisbe emèrit, el cardenal **Lluís Martínez Sistach**, l'arquebisbe de Tarragona, **Joan Planellas**, el bisbe de Sant Feliu, **Agustí Cortés**, els bisbes auxiliars de Barcelona **Sergi Gordo** i **Javier Vilanova**, i l'abat de Montserrat, **Manel Gasch**.

En acabar la celebració l'exterior de la basílica era un formiguer de persones i de selfies que volien veure il·luminada la primera vegada la torre que ara és la més alta del temple. Com pretenia Gaudí, el nou estel també l'ha pogut veure clarament els barcelonins des de diversos punts de la ciutat. La Torre de Maria estarà il·luminada durant totes les festes de Nadal i posteriorment s'establirà un calendari. La següent fita de la Sagrada Família és finalitzar l'any vinent una o dues torres del quatre evangelistes, i avançar en la Torre de Jesús que culminarà el temple elevant-se 30 metres per sobre de la Torre de Maria.

● FRUITES I VERDURES

● CONTES DESEXPLICATS

● ÀLBUMS IL·LUSTRATS

Novetats per llegir quan arriba el fred

● AMB BONA CARA

● LLIBRES REGAL

● EL DIARI SECRET I PERDUT DE...

Llibres
que fan lectors

BAULA

llegir el nostre patrimoni artístic

La activitat de la basilica

de Jordi Camps i Sotoc

Quatre pàgines

de Jordi Camps i Sotoc

El 19 de desembre de 1925, el dia de la inauguració de la Sagrada Família, Gaudí va escriure una carta a Enric Miralles...

de Jordi Camps i Sotoc

Un mantell en granito azurro. Significació i arquitectura de la Torre

de Jordi Camps i Sotoc

La Torre de Maria: un mantell en granito blau

de Jordi Camps i Sotoc

ment, però de treballar l'edificació del temple en un edifici d'obra, i després amb el treball de qualitat que el projecte del temple acaba en un magisteri de la seva praxi. Con el completament de la obra s'opren el jo per veure del temple i de la seva praxi. Segueix la fase activa de la praxi, que la praxi pot acabar en un edifici o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

El temple d'obra és un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

de Jordi Camps i Sotoc

El temple d'obra és un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

de Jordi Camps i Sotoc

Un mantell en granito azurro. Significació i arquitectura de la Torre

de Jordi Camps i Sotoc

La Torre de Maria: un mantell en granito blau

de Jordi Camps i Sotoc

ment, però de treballar l'edificació del temple en un edifici d'obra, i després amb el treball de qualitat que el projecte del temple acaba en un magisteri de la seva praxi. Con el completament de la obra s'opren el jo per veure del temple i de la seva praxi. Segueix la fase activa de la praxi, que la praxi pot acabar en un edifici o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

El temple d'obra és un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

de Jordi Camps i Sotoc

El temple d'obra és un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

de Jordi Camps i Sotoc

Un mantell en granito azurro. Significació i arquitectura de la Torre

de Jordi Camps i Sotoc

La Torre de Maria: un mantell en granito blau

de Jordi Camps i Sotoc

ment, però de treballar l'edificació del temple en un edifici d'obra, i després amb el treball de qualitat que el projecte del temple acaba en un magisteri de la seva praxi. Con el completament de la obra s'opren el jo per veure del temple i de la seva praxi. Segueix la fase activa de la praxi, que la praxi pot acabar en un edifici o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

El temple d'obra és un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

de Jordi Camps i Sotoc

El temple d'obra és un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

de Jordi Camps i Sotoc

Un mantell en granito azurro. Significació i arquitectura de la Torre

de Jordi Camps i Sotoc

La Torre de Maria: un mantell en granito blau

de Jordi Camps i Sotoc

ment, però de treballar l'edificació del temple en un edifici d'obra, i després amb el treball de qualitat que el projecte del temple acaba en un magisteri de la seva praxi. Con el completament de la obra s'opren el jo per veure del temple i de la seva praxi. Segueix la fase activa de la praxi, que la praxi pot acabar en un edifici o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

El temple d'obra és un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

de Jordi Camps i Sotoc

El temple d'obra és un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

de Jordi Camps i Sotoc

Un mantell en granito azurro. Significació i arquitectura de la Torre

de Jordi Camps i Sotoc

La Torre de Maria: un mantell en granito blau

de Jordi Camps i Sotoc

ment, però de treballar l'edificació del temple en un edifici d'obra, i després amb el treball de qualitat que el projecte del temple acaba en un magisteri de la seva praxi. Con el completament de la obra s'opren el jo per veure del temple i de la seva praxi. Segueix la fase activa de la praxi, que la praxi pot acabar en un edifici o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

El temple d'obra és un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

de Jordi Camps i Sotoc

El temple d'obra és un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

de Jordi Camps i Sotoc

Un mantell en granito azurro. Significació i arquitectura de la Torre

de Jordi Camps i Sotoc

La Torre de Maria: un mantell en granito blau

de Jordi Camps i Sotoc

ment, però de treballar l'edificació del temple en un edifici d'obra, i després amb el treball de qualitat que el projecte del temple acaba en un magisteri de la seva praxi. Con el completament de la obra s'opren el jo per veure del temple i de la seva praxi. Segueix la fase activa de la praxi, que la praxi pot acabar en un edifici o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

El temple d'obra és un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

de Jordi Camps i Sotoc

El temple d'obra és un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

de Jordi Camps i Sotoc

Un mantell en granito azurro. Significació i arquitectura de la Torre

de Jordi Camps i Sotoc

La Torre de Maria: un mantell en granito blau

de Jordi Camps i Sotoc

ment, però de treballar l'edificació del temple en un edifici d'obra, i després amb el treball de qualitat que el projecte del temple acaba en un magisteri de la seva praxi. Con el completament de la obra s'opren el jo per veure del temple i de la seva praxi. Segueix la fase activa de la praxi, que la praxi pot acabar en un edifici o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

El temple d'obra és un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

de Jordi Camps i Sotoc

El temple d'obra és un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

de Jordi Camps i Sotoc

Un mantell en granito azurro. Significació i arquitectura de la Torre

de Jordi Camps i Sotoc

La Torre de Maria: un mantell en granito blau

de Jordi Camps i Sotoc

ment, però de treballar l'edificació del temple en un edifici d'obra, i després amb el treball de qualitat que el projecte del temple acaba en un magisteri de la seva praxi. Con el completament de la obra s'opren el jo per veure del temple i de la seva praxi. Segueix la fase activa de la praxi, que la praxi pot acabar en un edifici o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

El temple d'obra és un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

de Jordi Camps i Sotoc

El temple d'obra és un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

de Jordi Camps i Sotoc

Un mantell en granito azurro. Significació i arquitectura de la Torre

de Jordi Camps i Sotoc

La Torre de Maria: un mantell en granito blau

de Jordi Camps i Sotoc

ment, però de treballar l'edificació del temple en un edifici d'obra, i després amb el treball de qualitat que el projecte del temple acaba en un magisteri de la seva praxi. Con el completament de la obra s'opren el jo per veure del temple i de la seva praxi. Segueix la fase activa de la praxi, que la praxi pot acabar en un edifici o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

El temple d'obra és un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

de Jordi Camps i Sotoc

El temple d'obra és un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra, o en un temple d'obra...

de Jordi Camps i Sotoc

Un mantell en granito azurro. Significació i arquitectura de la Torre

de Jordi Camps i Sotoc

La Torre de Maria: un mantell en granito blau

de Jordi Camps i Sotoc

La Torre de Maria: un mantell en granito blau

Quan ens acostem a la basilica de la Sagrada Família pel nord, des de l'avinguda Gaudí, veiem a l'esquerra l'extraordinària façana del Naixement...

El diari de la Santa Seu, L'Osservatore Romano, ha dedicat quatre pàgines i un destacat amb una fotografia a la portada de la primera

torre central la Basílica de la Sagrada Família que s'il·lumina per aquest dimecres. "La Torre de la Mare de Déu", escriu en català la portada i explica que aquest és nom tradicional de Maria en el nostre país. S'hi pot llegir un article del cardenal Joan-Josep Omella sobre la devoció josefina que ha impulsat el temple; un article d'Esteve Camps, president delegat de la Junta Constructora, sobre l'activitat de la Basílica; de Jordi Faulí, arquitecte director; i una entrevista a l'escultor Etsuro Sotoo. Publiquem l'article de Jordi Faulí en el qual descriu amb tot detall el simbolisme i sentit dins del conjunt del Temple de la torre que coincideix amb la festivitat de la Immaculada es dona per acabada.

Significat i arquitectura de la Torre de Maria

Jordi Faulí. Arquitecte director de la Basílica de la Sagrada Família

Quan ens acostem a la basilica de la Sagrada Família pel nord, des de l'avinguda Gaudí, veiem a l'esquerra l'extraordinària façana del Naixement...

El diari de la Santa Seu, L'Osservatore Romano, ha dedicat quatre pàgines i un destacat amb una fotografia a la portada de la primera torre central la Basílica de la Sagrada Família que s'il·lumina per aquest dimecres.

ment i a la dreta la torre de l'absis, ja construïda, la torre de la Mare de Déu, esvelta, elegant, culminada amb una estrella. A la base de la torre, darrere de l'absis i al mig del claustre que envolta el conjunt de l'església, Antoni Gaudí va projectar una capella d'uns 10 metres per 10 i 30 metres d'alçada dedicada a l'Assumpció de Maria, encara per construir. La seva cúpula hiperbòlica representa un gran mantell de misericòrdia, sostingut per àngels, tal com s'explica a l'Àlbum del Temple publicat per la mateixa obra, la Junta Constructora del Temple Expiatori de la Sagrada Família, entre 1927 i 1929.

Darrere del lloc on s'alçarà la capella de l'Assumpció, veiem la façana de l'absis, mirant cap amunt, la torre real, que comença a 34 metres d'alçada i arriba als 138 metres. La capella, la façana absidal i la torre formen un conjunt d'advocació mariana de la basílica, dins del disseny general del projecte.

L'obra, del 1915 al 1936, va publicar cinc àlbums amb textos descriptius i dibuixos del projecte d'Antoni Gaudí per al temple. En els anys 1922-1925 (Gaudí va morir l'any 1926) llegim: "De l'absis sortirà una torre nolar, no la més alta, que

culminarà en una estrella. Estarà dedicada a la Madonna: Turris Davidica». Poc temps després escriuran que hi haurà una estrella brillant.

Les divuit torres (les dedicades als dotze apòstols, els quatre evangelistes, a Maria i, la central i més alta, a Jesucrist) apareixen en tots els dibuixos que Gaudí va fer de l'exterior de la Sagrada Família, el primer després de deu anys de treball dels quaranta-tres que dedicarà al projecte, dels quals els últims dotze en exclusiva.

De les divuit torres, la torre dedicada a la Mare de Déu és la segona en alçada, però la de major cota lliure. Es troba sobre la cripta del temple, i el presbiteri, recolzat sobre les seves columnes centrals, que separen l'espai central de la cripta del deambulatori. La façana de l'absis, construïda per Gaudí a finals del segle XIX, s'alça sobre les set capelles de la cripta, fins a cinquanta metres d'alçada.

A continuació descrivim tot el conjunt absidal, des de la cripta fins a l'estrella amb la qual culmina la Torre de la Mare de Déu, amb especial atenció als símbols marians. Veurem els trets arquitectònics, la seva expressivitat, la simbo-

logia de la pròpia arquitectura i dels elements artístics, i els textos que conviden a pregar. Com en les altres parts del projecte de Gaudí, l'estructura i la geometria persegueixen efectes d'elevació, continuïtat i lleugeresa. Totes les torres es dirigeixen cap al cel.

La cripta

La planta de la cripta és neogòtica, segons el projecte del primer arquitecte, Francisco de Paula del Villar, amb set capelles al voltant del deambulatori i l'espai central. Gaudí, quan un any i mig després de l'inici de les obres es va fer càrrec de la direcció, va construir un fossat al voltant de la cripta per tal que les capelles rebin llum natural per les finestres. El fossat recull l'aigua de pluja que rep de la Torre de Maria.

Les set capelles del deambulatori de la cripta estan dedicades a la família de Jesús. La central a Sant Josep, al costat de les capelles del Sagrat Cor de Jesús i de la Puríssima Concepció de Maria; els altres estan dedicats a Santa Anna i Sant Joaquim, pares de Maria, Sant Joan Baptista i Sant Joan Evangelista, Santa Isabel i Sant Zacaries, pares de Joan Baptista. La cripta con-

té una bella representació de l'Anunciació. L'eix central de la torre se situa en la seva verticalitat i per tant el centre de l'estrella que la corona.

La base de la torre: la façana de l'absis

La façana segueix la disposició de les set capelles de la cripta i les dues escales de cargol que condueixen a la cripta i a les torres centrals. Gaudí la va dissenyar i construir en un estil neogòtic molt esvelt, amb els frontons de les finestres en angle pronunciat. Fins a vint metres d'alçada té la façana de les set capelles de l'absis. Els gablets de les capelles i els contraforts de l'absis culminen amb estructures d'espigues de cereals i plantes humils que van créixer al voltant del temple. Les gàrgoles que condueixen l'aigua de la pluja al fossat de la cripta són rèptils típics del lloc i simbolitzen el mal que fuig de la bellesa de la Mare de Déu. Als contraforts hi ha imatges dels sants fundadors d'ordes religiosos medievals que han donat i encara donen molts fruits en la història de l'Església: Santa Clara, Sant Bru, Sant Bernat, Sant Benet, Santa Escolàstica, Sant Antoni Abat.

Les set capelles de l'absis estan cobertes a partir de 25 metres per llanternes d'uns 24 me-

tres d'alçada, que culminen amb símbols que representen les antífores d'advent i una "O". Així, aquests símbols de l'Advent envoltaran la base de la torre de la mare de Jesús com un semi-aureola com pinacles afilats. Cadascun constitueix una invocació a Crist present a les escriptures: O Sapientia, O Adonai, O Radix Jesse, O Clavis David, O Oriens, O Rex Gentium, O Emmanuel Rex... Aquests textos també es troben a les finestres de les capelles.

Gaudí explicava que, quan era petit, a l'escola dels escolapis on estudiava els dissabtes recitava el Petit Ofici de la Mare de Déu, i que les seves pregàries contribuïen a l'expressió litúrgica del projecte. A la tercera lliçó del Petit Ofici llegim a Sirac 24, 13-15: «Hi he crescut com un cedre del Líban, com un xiprer de les muntanyes de l'Hermon. M'hi he fet gran com la palmera d'Enguedí, com el roser que brota a Jericó, com la bella olivera de la plana; com un plàtan hi he crescut. He escampat el meu perfum com el cinamom i la ginesta, com una planta de mirra finíssima, com la resina perfumada de gálban, ònix i estorac, i com el fum de l'encens de la tenda santa».

A la banda final dels contraforts de les set capelles de la façana de l'absis Gaudí representa

en relleus de pedra, i amb una bella i dinàmica mà d'obra, les fulles i els fruits de les plantes que apareixen en aquell text bíblic: cedre, xiprer, palma, rosa, olivera, canyella i bàlsam. Al pinacle de les cinc finestres hi ha fruits de plantes descrits en el text bíblic.

Les finestres a la base de la torre

El cos de la torre de perfil parabòlic s'inicia a 34 metres d'alçada amb cinc finestres, de les aigües de les quals sobresurten les superfícies parabòliques del cos principal. El text de l'Ave Maria està escrit a les superfícies inicials de la torre situada entre els timpans, sumant-se així al conjunt de pregàries i aclamacions presents a les façanes, a les altres torres i a les capelles. Els trams de la pregària s'acompanyen de plantes i flors de contingut marià.

La torre de perfil parabòlic

El cos principal de la torre està generat per catorze esvelts segments paraboloides. La seva composició geomètrica és com la de la cúpula de la Sagristia, seguint el que va establir Gaudí: les torres centrals haurien tingut la mateixa generació geomètrica que la cúpula de la Sagristia,

amb adaptació al diàmetre, alçada i nombre de segments de cadascuna. torre. Així, la mateixa forma tipològica esta present a les dues sagristies (una ja construïda) i a les sis torres centrals.

Les vuit-centes finestres de la torre estan distribuïdes de baix a dalt, així com les nervadures col·locades als vèrtexs o cantonades de la torre, que la delimiten. Són de granit blau, perquè recorden el mantell de la Mare de Déu tal com es representa habitualment, tal com li cantem en el Virolai a la Mare de Déu de Montserrat, patrona de Catalunya, escrit per al poeta i sacerdot Jacint Verdaguer, contemporani de Gaudí: “Reina del Cel que els Serafins baixaren, deu-nos abric dins vostre mantell blau”.

La torre està coberta de pedra sorrenca com la de les torres del Naixement i de la Passió. Es van utilitzar panells de pedra tensada i comprimida. Així, les filades de pedra s'uneixen per barres d'acer que les creuen i els donen la força i la rigidesa necessàries per suportar el pes de la torre i els assots del vent. El conjunt es completa amb una estructura vertical invisible d'acer i formigó armat a les cantonades o nervadures, que dona unitat al conjunt. Les superfícies parabòliques formen un gran espai de 60 metres

d'alçada, receptacle de la llum que entra per les finestres de la torre i dirigit cap a la base des de la gran claraboia situada a 75 metres sobre el presbiteri i l'altar i que conté una representació de Déu Pare, qui presideix el conjunt de les naus de la basílica. La Torre de la Mare de Déu és l'única que comunica directament amb les naus interiors, l'única que dona llum a l'interior de l'Església, sobre l'altar. El Magnificat es llegirà a les grades del trifori de l'interior de l'absis.

El cim de la torre

Al final del cos principal de la torre una superfície de pedra hiperbòlica recull les catorze superfícies parabòliques i s'eleva a mesura que s'obre lleugerament per acabar en dotze punts que indiquen dotze estrelles, la corona de dotze estrelles que simbolitza Maria, tal com llegim a l'Apocalipsi. Les estrelles estan fetes de ferro forjat i semblen surar per sobre de les dotze puntes. Es troben en un pla inclinat orientat cap al centre de la creu de la torre central de Jesús, el fill de Déu que Maria porta al món. Les torres dels apòstols i evangelistes, seguint la idea de Gaudí, il·luminaran la creu amb focus, mentre que Maria l'indica amb la corona. La superfície de pedra de la corona conté decora-

cions grogues, blanques i daurades, on es pot llegir una “M” estilitzada.

De l'interior de la corona neix una esvelta llanterna hiperbòlica amb una representació artística de tonalitats blaves del mantell de la Verge que s'esvaeixen al blanc a la part superior, on la llanterna es redueix a tres puntes que sostenen l'estrella. Símbol marià, l'estrella del matí té dotze puntes (un dodecaedre estelat).

Com una estrella brillant, brilla amb el sol i il·lumina la nit: és de vidre amb focus a l'interior. Una estructura d'acer a les costelles li dona la resistència necessària i la connecta als tres punts de suport. Les finestres estan estructurades de manera que les cares siguin visibles, i com si corresponguessin amb la bellesa de la que representen.

La torre, com una gran pregària, s'eleva cap al cel, amb el seu perfil parabòlic, ressaltat per les costelles blaves, mostrant l'estrella que la corona, com surant en el cel de la ciutat. Indica la presència de Maria, esperança per a qui la contempla.

Gaudí, natura i fe

Antoni Gaudí, l'arquitecte català més universal, no perd mai l'actualitat. D'una part, el Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) acaba d'inaugurar una exposició titulada '**(Re) conèixer Gaudí. Foc i cendres**' i, d'altra, aquest dilluns 29 de novembre **s'ha col·locat un estel** de dotze puntes damunt de la torre de la Mare de Déu de la Sagrada Família que s'encendrà el 8 de desembre, dia de la Immaculada.

El títol de l'exposició del MNAC ens vol fer reflexionar sobre la mitificada figura d'Antoni Gaudí. **Juan José Lahuerta**, comissari de l'exposició i director de la Càtedra Gaudí ens diu que l'arquitecte estava "en relació directe amb el que passava al món i no amagat ni tancat en el seu estudi". Visitant l'exposició t'adones que Gaudí era una persona coneixedora del que passava a Barcelona i, a la vegada, amant de la natura i un home de fe. Aquest text vol reflexionar al voltant d'aquests tres eixos.

Infant i adolescent envoltat de natura

Antoni Gaudí va néixer al Baix Camp el 1852 i es traslladà a Barcelona el 1870. Per tant, visqué la seva infantesa i adolescència entre Reus i el

mas de la Calderera que la família tenia a Riudoms. Al mas familiar, rodejat d'arbres, plantes, aviram, insectes... L'infant i l'adolescent observava tot el que l'envolta i aquest contacte amb la natura sempre serà present en la seva obra, tal com passa amb altres artistes. Per exemple, **Joan Miró** i Mont-roig.

A l'exposició podem observar dibuixos de tiges, fulles i flors que després també apareixen en l'ornamentació de les seves obres arquitectòniques, on brollen meravelloses reproduccions de fulles de margalló o de gira-sol. Fins i tot, la gaudiniana creu de cinc braços, segurament, està inspirada en l'observació del fruit del xiprer.

Si mirem amb calma la façana del naixement de la Sagrada Família ens adonarem que hi ha esculpides 31 espècies vegetals i 68 espècies d'animals i si entrem a l'interior de la basílica possiblement ens sentirem que som dins d'un veritable bosc de pedra. El mateix Antoni Gaudí ho deixà escrit: "L'interior del Temple serà com un bosc. La decoració de les voltes seran fulles, entre les quals es veuran els ocells propis de la nostra terra. Els pilars de la nau principal seran

palmeres; són els arbres de la glòria, del sacrifici i del martiri. Els de les naus laterals seran llozers, arbres de la gloria, de la intel·ligència".

Per l'arquitecte els fonaments del temple de la Sagrada Família són les arrels dels arbres; les columnes, els troncs, els capitells, els nusos d'un plàtan d'ombra, les columnetes superiors, les branques i les voltes que cobreixen la nau el fullatge de la capçada dels arbres. En conseqüència, la natura per a Gaudí és com un gran llibre on cal anar a aprendre i cercar solucions a les seves preguntes edificatòries.

Barcelona, en ebullició

L'arribada d'Antoni Gaudí a la ciutat de Barcelona el 1870 a l'edat de divuit anys es degué a la seva passió per estudiar arquitectura. Va aconseguir el títol el 1878 i al llarg dels vuit anys d'estudi ja va col·laborar amb importants arquitectes, com **Josep Fontseré** amb qui treballà en el projecte del futur parc de la Ciutadella. Per entendre la seva passional relació amb Barcelona, cal retrobar com era la ciutat quan ell hi arribà i entendre el moment únic dins la història de la ciutat que va viure.

El 1870, les muralles ja s'havien enderrocades, el projecte de l'Eixample d'**Ildefons Cerdà** estava aprovat, inaugurat, els primers carrers començaven a obrir-se així com s'alçaven les primeres cases, entre el passeig de Gràcia i Pau Claris i la Universitat de Barcelona d'**Elies Rogent** estava construint-se, tal i com el complex industrial de Can Batlló al carrer Urgell.

Per tant, Gaudí viurà el desenvolupament de la nova ciutat, sobretot, a partir de l'exposició Universal del 1888. Només cal tenir present que la ciutat tenia 187.000 habitants el 1850 i a principis de segle XX ja va arribar a tenir-ne 550.000. En aquesta època d'ebullició econòmica i urbanística, Gaudí deixarà la seva empremta, tant a Ciutat Vella, on alçarà el palau Güell com al Nou Eixample amb la casa Milà i la Batlló situades al nou Passeig de Gràcia.

Ara bé, per entendre el subtítol de l'exposició 'Foc i cendres', cal tenir present que a principis del segle XIX a Ciutat Vella hi havia 40 convents i 27 esglésies; a mitjans del nou-cents s'havien aixecat més d'un centenar de manufactures tèxtils que donaven feina a més de vint mil obrers i, tots plegats, vivien en un espai que

tenia una de les densitats poblacionals més elevades d'Europa, amb carrers estrets, edificis de sis plantes, poc ventilats, poc assolellats... que van fer que algunes epidèmies tinguessin importants mortalitats.

Si a aquesta situació hi afegim que les relacions entre els sindicats obrers i la patronal gairebé mai no van ser fluïdes, es dibuixa una realitat molt convulsa que va derivar en diferents conflictes socials com el pistolerisme entre la patronal i els sindicats (1917-1923), la crema de convents el 1835 o durant de la Setmana Tràgica (1909), la bomba del Liceu el 1893 o els avallots o bullangues entre 1835 i 1843.

“El meu client m’ha dit que no té pressa”

Antoni Gaudí va ésser un home de fe i va treballar per l'Església i en obres religioses en diferents moments de la seva vida, com la restauració de la catedral de Mallorca, la cripta de la colònia Güell i, per damunt de tot, la basílica de la Sagrada Família. El 1883 quan rebé

l'encàrrec de continuar la construcció aquest temple i el compaginà amb altres obres fins que el 1914 quan decidí dedicar-se en exclusivitat i fins a la seva mort, -esdevinguda el 1926- i, al mateix temps, anar a viure a l'obra-dor del nou recinte.

Cal incidir en el fet que la Sagrada Família és un temple impulsat per l'Associació de Devots de Sant Josep, que el qualificaren com a temple expiatori i redemptor de la classe obrera de la ciutat. Quan Gaudí presenta la seva monumental reformulació de la basílica afirma: “Trebollo per Déu i el meu client m’ha dit que no té pressa”.

Al llarg de la seva vida va establir amistat amb diferents religiosos, com el bisbe de Vic **Josep Torres i Bages** que el va guiar en alguns dels seus dejunis, o mossèn **Cinto Verdaguer** amb qui va coincidir en excursions a Poblet el 1882 i a Elna el 1883, -promogudes per les Associacions Excursionistes Catalanes que tenien com a un dels seus socis protectors Eusebi

Güell-. La relació de Gaudí amb el poeta es va mantenir fins la mort de Verdaguer.

Joan Matamala afirma que de nen havia vist a la biblioteca particular que Gaudí tenia a l'obra-dor de la Sagrada Família un exemplar de *L'Atlàntida* i un altre del *Canigó*. L'admiració pel gran poeta que fou Verdaguer es palesa en el fet que l'escollís perquè compartís les seves hores de solitud i, segurament, per nodrir-se de la visió i la vivència que Verdaguer mostrà tothora de la natura en els seus meravellosos versos.

Per fruit de la relació de Gaudí amb la natura, que donà tants meravellosos fruits en el conjunt de la seva obra, de la seva passió per la ciutat de Barcelona i d'entendre que era un home d'una fe de pedra picada, “mai millor dit” fa que us recomani visitar l'**exposició que el MNAC l’hi dedica**, abans que aquesta magnífica mostra no marxi aquesta propera primavera al Musée d'Orsay de París.

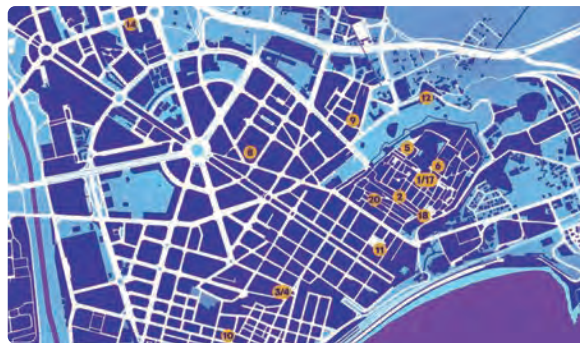

La Rebotiga n.28. La repercussió de la Torre de Maria

Comentari de l'actualitat de la setmana des de la redacció de Catalunya Religió. Aquesta setmana amb els detalls de rebotiga de la **inauguració** de la Torre de Maria de la Sagrada Família. També parlem del **nomenament** de **Salvador Cristau** com a bisbe de Terrassa. Tertúlia amb els periodistes **Laura Mor**, **Glòria Barrete**, **Roger Vilaclara** i **Jordi Llisterri**.

ESCOLTA
EL PODCAST

Tarragona se suma a la Nit de les religions

S'han previst una vintena d'actes amb la participació del cristianisme catòlic, evangèlic i ortodox, els Testimonis de Jehovà, l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies, el budisme, l'islam, el judaisme i el sikhisme. Aquest dissabte dia 11 celebra per primera vegada la **Nit de les Religions de Tarragona**. L'Associació d'Amics de la UNESCO per al Diàleg Interreligiós i Interconviccional (**AUDIR**) i l'Ajuntament de Tarragona coorganitzen aquesta iniciativa per donar major visibilitat a la diversitat religiosa i, a la vegada, generar espais de diàleg i interrelació.

CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Mor el franciscà, missioner i filòleg Josep Maria Massana

Aquest dimecres ha mort **Josep Maria Massana Mola**, franciscà, missioner i filòleg. Nascut a Oliola l'any 1938, va passar vint-i-vuit anys al cor de l'Àfrica Negra. Va ser secretari provincial dels franciscans a Catalunya i va dirigir els col·legis franciscans de Vilanova i La Geltrú i Sabadell. El funeral s'ha celebrat aquest dijous al convent dels franciscans de Santaló a Barcelona, al santuari de Sant Antoni de Pàdua.

CR / FRANCISCANS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

AQUEST NADAL, CADA PORTAL É'S IMPORTANT.

En aquest portal no hi ha cap mula ni cap bou, però hi ha famílies que no arriben a final de mes.

Construïm una societat millor.

Fes un donatiu a www.caritascatalunya.cat

ES69 2100 5000 5802 0008 9517 / CODI BIZUM: 38031

Joan Martínez: “L'Església ha de ser promotora de la seva pròpia unitat”

D'aquí just un any, pel pont de la Puríssima de 2022, l'Hospitalet de Llobregat acollirà el IV Congrés Protestant de Catalunya. N'hem parlat amb el pastor **Joan Martínez Balaguer**, que des del 2 d'octubre és el **nou president del Consell Evangèlic de Catalunya (CEC)**. Amb la 42 Assemblea General d'aquesta entitat es va obrir el 12è Cicle Administratiu i l'assemblea va elegir Martínez Balaguer, integrant de la candidatura que es va presentar a la reelecció. Substitueix en el càrrec a **Benjamí Planes** qui va exercir aquesta responsabilitat durant vint-i-cinc anys –en el darrer temps de forma honorària– fins a la **seva mort** el 13 d'abril d'enguany.

Joan Martínez ens ha concedit una entrevista per saber una mica més sobre el seu recorregut personal, la seva vinculació al CEC i la tasca que espera poder realitzar des de la seva nova responsabilitat com a president. Martínez Balaguer està casat amb **Sara Martínez**, amb qui tenen quatre fills adoptats i 4 nets. Va néixer a la Pobla de Segur, en la demarcació de Lleida, però quan tenia dos anys els seus pares es van traslladar a Barcelona. A l'edat de quinze anys, després d'una crisi espiritual que el va portar a explorar altres religions, va quedar impac-

tat pel missatge de l'evangeli. Segons recorda, "vaig conèixer l'evangeli perquè la meua mare va començar a assistir a una església evangèlica que estava tot just començant en el número 256 del carrer Lepant a Barcelona". De seguida es va implicar en la vida d'aquella comunitat i, amb el pas dels anys, va anar desenvolupant diferents tasques que el van portar des del departament de joves, passant pel secretariat, la tresoreria, el consell pastoral, fins a acabar sent reconegut com a pastor.

Què és el Consell Evangèlic de Catalunya?

El CEC és una institució pionera en l'àmbit d'Estat per aplegar la Comunitat Protestant no només en la seva relació institucional, sinó en la projecció pública de la nostra fe. Ocupa un espai estratègic en el si del protestantisme a Catalunya i, com a tal, és una ajuda imprescindible en la tasca d'aplegar a les diferents famílies evangèliques. Ens permet una representació institucional i canalitza totes aquelles tasques de testimoniatge i servei que només podem fer si anem llegats.

En temps de desafecció davant d'organismes i estructures institucionals, quina és la importància de tenir una institució com el CEC?

Des d'un punt de vista espiritual, el Consell Evangèlic de Catalunya és la resposta bíblica a la pregària de Jesús quan demanda la unitat de l'Església perquè el nostre testimoniatge sigui creïble en el món actual. Des del punt de vista social, si el món que ens envolta ens dona exemple de la necessitat d'unir-se per aconseguir els seus objectius, l'Església ha de ser promotora de la seva pròpia unitat, no una unitat [necessàriament] orgànica sinó una unitat en l'acció de testimoniatge i servei.

Quina funció i bé aporta el CEC a l'església?

Tal com he apuntat, el principal valor del Consell és l'obediència a la Paraula de Déu seguint les instruccions de la pregària de Jesús. És des d'aquest fonament que es desenvolupen els diferents ministeris d'entre els quals cal destacar: la defensa dels drets humans i de la llibertat religiosa, la defensa dels centres de culte, l'ensenyament de la religió evangèlica, el ministeri evangèlic a les presons, la pastoral hospitalària, dones amb ministeri, el programa 'Néixer de Nou' a TV3, les caminades de pregària, l'impuls de la tasca de testimoniatge, el treball entre la gent jove, el Centre d'Estudis Joan Vallès, la participació en el diàleg interreligiós i, per no

estendrem, Dignitat, que és la xarxa de serveis socials de l'Església Protestant.

De quina manera específica contribueix el CEC al diàleg interreligiós?

El CEC va ser promotor i pertany com a membre estable del Grup de Treball Estable de Religions (GTER). Actualment, ocupa la presidència d'aquesta organització. L'objectiu d'aquest Consell, entre d'altres, és treballar pel bé de la societat i el de les seves comunitats en tots aquells aspectes comuns en tant que tradicions religioses. La secretaria del GTER és l'encarregada de dur la coordinació, secretaria i portaveu del Consell Interreligiós. Com a CEC aportem la nostra visió bíblica en tots els temes que tractem, referents als problemes socials, morals, ètics i religiosos.

Què significa per a vostè ser el president del CEC?

Per a mi és un honor ser president del CEC perquè em permet continuar la tasca dels qui m'han precedit en el servei no només a la comunitat protestant, sinó des de la comunitat protestant a la resta de la societat catalana. La

meva tasca principal com a president és la de formar equip amb el secretari general en totes aquelles qüestions en què sigui requerit.

Com a successor de Benjamí Planes, quin record o paraules li venen a la ment de la seva figura?

De Benjamí Planes voldria destacar la seva perseverança, fortalesa i treball sota la dictadura franquista. Estimava molt Catalunya i volia comunicar l'evangeli a tots els catalans des de la cultura catalana. Va ser un gran emprenedor fins al darrer dels seus dies.

En el passat s'han dut a terme moltes iniciatives a favor de la llengua, com el Nou Testament, la Bíblia Catalana, programes de ràdio i televisió i publicacions vàries. Quina és la visió i pla d'acció actual?

Efectivament, el Consell ha estat, i segueix sent, un gran impulsor de la llengua i la cultura catalana. Segurament la prova més visible és el programa 'Néixer de Nou' el segon en audiència en la seva franja horària de totes les televisions que emeten en aquell moment. Darrerament, estem contribuint a difondre 'El Nou Testa-

ment Dramatitzat en Català' no només des del mateix programa de televisió sinó també des de la pròpia plana web del Consell.

Quines iniciatives actuals del CEC l'engresquen més i en les quals preveu o li agradaria veure més implicació per part de les esglésies i, especialment, el jovent?

En un món dominat per les xarxes socials, seria bo poder comptar amb més joves engrescats en aquest àmbit del testimoniatge de l'Església. Amb tot, el més important és continuar, tal com ja s'està fent, donant oportunitats a la gent jove a preparar-se millor no només per viure una fe més autèntica sinó proclamar l'evangeli de Jesús i estendre les bones noves per saturar Catalunya amb l'evangeli de Jesús. Això és el que més engresca a la nostra gent i serà, de fet, el lema del IV Congrés Protestant de Catalunya que el CEC ha convocat els dies 6-8 de desembre de 2022 a l'Hospitalet de Llobregat.

Quines lliçons ens ha deixat la Covid-19?

Durant aquest temps hem emfatitzat que com a Església hem de ser molt obedients amb les autoritats sanitàries complint les seves nor-

mes. Hem après a utilitzar les noves tecnologies per poder mantenir la relació entre nosaltres, però també hem après que podem fer-ho encara millor per contribuir a difondre l'evangeli de Jesús.

Cap on hauria d'anar ara el CEC per continuar sent rellevant a la Catalunya del segle XXI?

Hem de continuar sent un referent tant per les nostres esglésies com per a la resta de la societat. I això ho hem de fer des de la humilitat, el respecte i la unitat amb tot el poble de Déu. No ens podem conformar, ans el contrari, hem de millorar en tots els aspectes que ens ajudin a aconseguir aquest fi incorporant nous projectes que ens obrin les portes del futur tal, com pot ser el IV Congrés Protestant de Catalunya.

Vedruna crea una eina de diagnosi dels ODS

Podem mesurar l'impacte dels ODS a l'escola? Promouen canvis d'hàbits reals els aprenentatges que incentivem? Quin ODS convindria reforçar a cada centre? Aquest primer trimestre de curs la xarxa d'escoles Vedruna ha presentat una **eina per a la diagnosi del treball dels ODS en centres educatius**. O el que és el mateix, un formulari per avaluar com s'estan implementant els ODS a l'aula.

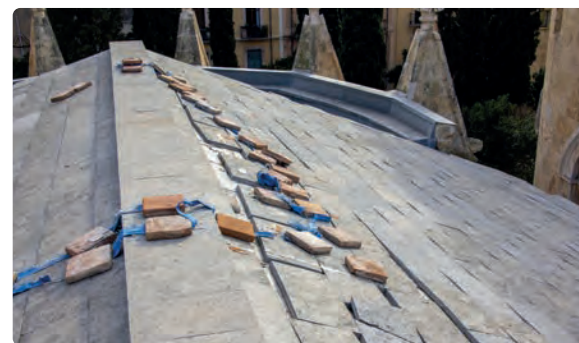
VEDRUNA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

El papa Francesc, a Grècia: "La petitesa no és menyspreable"

Aquest dissabte, durant el seu **viatge a Grècia**, el **papa Francesc** ha parlat sobre el valor de la petitesa, fent referència al ramat catòlic grec, que és una minoria en aquest país. Com ha explicat, ser una Església petita la converteix en un signe eloqüent de l'Evangeli, i ha recordat que "el Déu anunciat per Jesús escull els petits i els pobres, es revela al desert i no als palaus del poder". En aquest sentit, ha demanat a l'Església, no només a la grega, que s'oblidi de l'orgull i que abandoni el desig mundà de voler ser rellevant en l'escenari mundial.

ANDREA TORNIELLI -VATICAN NEWS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Comencen les obres d'una part de la coberta de la catedral de Tarragona

El Capítol de la Catedral i el Museu Diocesà de Tarragona han anunciat el tancament temporal de les seves instal·lacions per l'inici de les obres de rehabilitació de les cobertes de la capella del Corpus Christi i de la sagristia major de la catedral de Tarragona. Les obres, que està previst que tinguin una durada de quatre mesos, consistiran en l'alleugiment del pes que suporten les voltes d'aquests dos espais. En aquest sentit, es retiraran les lloses de pedra de Sant Vicent, que es van instal·lar amb la restauració dels anys 2000 i 2002, i se substituiran per teules aràbigues, tal com era en el seu inici.

ARQUEBISBAT DE TARRAGONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Fotografia: Fundació Pere Tarrés

Creix l'interès dels grups religiosos per fer trobades en cases de colònies

Entorns naturals amb el silenci de la muntanya i els arbres, allunyats del bullici de les persones o el remor de les ciutats. Aquest és un dels elements més valorats pels grups religiosos quan fan retirs espirituals i, precisament, troben aquest ambient en les cases colònies de la Fundació Pere Tarrés. De fet, l'entitat constata que en els darrers cinc anys s'han incrementat el nombre de grups religiosos que acudeixen a les seves cases de colònies. En concret, durant aquest període, s'han registrat 38.042 estades de grups religiosos, que, principalment, es tracta de grups de persones cristianes catòliques o evangelistes.

Les cases de colònies de la Fundació Pere Tarrés propicien un escenari immillorable per als grups religiosos, fet que s'ha traduït en una major demanda en els darrers cinc anys per fer estances com retirs espirituals. De fet, fins abans de la pandèmia de la Covid, era una tendència a l'alça.

En aquest període, s'han efectuat prop de 40.000 estades de persones vinculades a grups religiosos en les cases de colònies de la Fundació Pere Tarrés. Així si al 2017 va haver-hi 5.190

d'estades amb aquesta finalitat, la xifra va pujar fins als 6.000 un any més tard. El 2019, aquesta es va disparar fins a les 17.000 estades. Ara bé, la pandèmia, com ha passat en molts d'altres sectors, ha interromput aquest creixement. Així, només el primer trimestre del 2020 ja s'havien registrat més de 5.500 estades d'aquest tipus fet que pronosticava un increment considerable. Durant la pandèmia, les cases de colònies van restar tancades i fins a aquesta tardor no havien recuperat la seva activitat habitual. Malgrat totes aquestes limitacions, l'interès dels grups religiosos en trobar-se a les cases de colònies de la Fundació no ha defallit i ja es torna a estar a prop de les 5.000 estades.

La Fundació Pere Tarrés inspira la seva acció amb els evangelis i el missatge de Jesús de Natzaret i es fomenta en els valors de l'humanisme cristià. En aquest sentit, aquestes cases de colònies estan habilitades per a aquesta finalitat, però també reben grups d'altres religions que troben en les instal·lacions espais de pregària, reunió i interioritat.

17 cases de colònies de la Fundació Pere Tarrés a disposició dels grups religiosos

L'alberg Centre d'Espiritualitat Pare Manyanet a Begues (Baix Llobregat) i l'Alberg La Conreria a Tiana (Maresme) són dues de les instal·lacions més populars entre els grups religiosos, de les 17 cases de colònies que la Fundació Pere Tarrés posa a la seva disposició.

La primera es troba enmig del massís del Garraf, per la qual cosa està envoltada de pins i té unes vistes privilegiades al Delta del Llobregat. A més, disposa d'uns jardins i unes grans esplanades per poder realitzar activitats a l'aire lliure. Aquesta casa, que té capacitat per a 192 persones, compta amb diverses sales, una capella amb sagristia, confessionaris i un oratori.

Pel que fa a la Conreria, es tracta d'un antic seminari reformat que combina l'encant dels edificis històrics, però amb la modernitat i l'ampliació d'unes instal·lacions renovades. Aquesta infraestructura, que té capacitat per gairebé

500 persones, es troba en un entorn únic enclavat enmig de la Serra de la Marina al Maresme, amb vistes al mar. Així mateix, aquesta casa de colònies disposa de les comoditats i necessitats que acostumen a sol·licitar els religiosos, ja que té un gran claustre, una capella, així com 19 sales amb capacitat d'entre 30 i 60 persones i una altra amb 125 places. A més, disposa d'un teatre i un espai polivalent amb un aforament amb 300 places, un jardí, una pineda i pistes esportives.

D'altra banda, totes les instal·lacions de la Fundació Pere Tarrés compten amb personal propi d'administració, cuina, neteja i manteniment. A més, en aquestes s'hi cuinen menús basats en la dieta mediterrània, però adaptats, quan és necessari, a les necessitats alimentàries particulars. Un altre dels avantatges de les instal·lacions de la Fundació Pere Tarrés és que totes les habitacions dels albergs o cases de colònies compten amb un bany privat.

Sabadell Institucions Religioses i Tercer Sector

Atenció personalitzada orientada al carisma i a la missió de les institucions

Assessorament en inversions, gestió del patrimoni, finançament preferent... Estem al seu costat per oferir-li les solucions financeres que necessita a través d'una àmplia gamma de productes i serveis adaptats al seu sector i a la seva casuística particular.

Convenis

Condicions preferents per a la seva institució i les que en depenguin.

Finançament

Terminis i condicions personalitzats per tirar endavant els seus projectes.

Gestió

especialitzada

Un gestor estarà al seu costat per ajudar-lo en el seu dia a dia.

Més informació a
bancsabadell.com/institucionsreligioses
bancsabadell.com/tercersector

B Sabadell
 Ser on siguis

Catalunya i la carta dels capellans de Cuba contra la violència

**JOSEP MIQUEL-BAUSSET
A DEL SANTUARI ESTANT**

Fa uns dies es va donar a conèixer una carta pública d'un grup de 15 capellans de Cuba adreçada a les autoritats civils i militars i als membres de la seguretat de l'estat, amb motiu de les protestes que viu aquest país.

En aquesta carta, els capellans recorden "els milers de cubans que, l'11 de juliol, passat van sortir al carrer" demanant llibertat. La carta recorda que en aquella data, "molts d'ells van ser colpejats i detinguts" i també "jutjats i condemnats sense haver fet res de mal".

Després d'aquells fets, segons els capellans cubans, el govern estava "fent l'impossible perquè

la població" no anés a la manifestació que es va convocar per al 15 de novembre. Els capellans, deien que no voldrien veure "la policia colpejant i maltractant" el poble de Cuba. I per això aquests capellans deien també que després de la manifestació, "quan s'escrigui el que succeí el 15 de novembre hi haurà dues alternatives: parlar d'aquells que foren convocats a colpejar i reprimir, però decidiren protegir i cuidar els seus compatriotes", o "es conti com colpejares el teu germà i el reprimires". Els capellans, que temien que el 15 de novembre hi hagués una repressió per part de la policia, demanaven als cossos policials que escoltessin "la veu de la consciència, eixa veu que ens diu que el camí

no és la intolerància ni la repressió". La carta pública dels capellans acabava demanat una "Cuba on regni la justícia, la llibertat i la pau".

També els bisbes de Cuba han demanat que el govern tingui "un gest d'indulgència" envers aquells que continuen detinguts per les protestes de l'estiu passat. De passada cal que recordem, pel paral·lelisme que hi ha amb les protestes de Cuba, que els líders independentistes catalans també van ser detinguts, empresonats i condemnats dos d'ells, **Jordi Cuixart** i **Jordi Sànchez**, pel fet d'encapçalar una protesta pacífica i, posteriorment, demanar que es dissolgués. Per la seva part, els bisbes cubans han defensat que "tots els cubans haurien de poder expressar i compartir lliurement les seves opinions, el seu pensament o les seves conviccions, fins i tot quan no siguin compartides per la majoria".

No he vist cap crítica negativa, per part dels mitjans de l'estat espanyol (aquells que diuen una vegada i una altra que l'Església no ha de fer política), davant la carta pública dels capellans cubans i la nota dels bisbes de Cuba.

Al contrari, aquests mateixos mitjans sí que van criticar durament la nota dels abats i de

les abadeses de Catalunya, amb motiu del referèndum de l'1 d'octubre de 2017, amb la violència exercida per la policia amb els manifestants que vam anar a votar aquell dia. Els abats i les abadeses de Catalunya condemnaven en la seva nota la violència policial i expressaven el seu "rebuig a l'ús innecessari de la força per part de qualsevol grup o poder públic", com han fet els bisbes i els preveres cubans.

Els mateixos mitjans que ara no han obert la boca per criticar les declaracions dels capellans i dels bisbes de Cuba, sí que van qualificar, pejorativament, la nota dels més de 400 preveres que vam recolzar el referèndum de l'1 d'octubre.

Tant la carta dels capellans de Cuba i la nota dels bisbes cubans davant la repressió d'aquell govern, com també la dels abats i les abadeses davant l'actuació policial l'1 d'octubre de 2017 i la dels preveres catalans que recolzàrem el referèndum d'aquell dia, em recorden l'homilia de l'arquebisbe màrtir, **Òscar Romero**, el 14 de març de 1977, en les exèquies del capellà **Rutilio Grande**, assassinat per la dictadura del Salvador. L'arquebisbe Romero recordava les paraules del papa **Pau VI**: "Què aporta l'Església a aquesta lluita universal per l'alliberament

de tanta misèria?". I l'arquebisbe Romero deia: "L'Església no pot estar absent en aquesta lluita d'alliberament". L'arquebisbe de San Salvador tornava a citar el papa Montini, així: "L'Església ofereix aquesta lluita alliberadora del món, homes alliberadors, als quals dona una inspiració de fe, una doctrina social que està a la base de la seva prudència i de la seva existència, perquè es tradueixi en compromisos concrets i sobretot en una motivació d'amor fratern".

I l'arquebisbe Romero deia encara: "L'alliberament que Grande predicava és inspirat per la fe". I és que "la doctrina social de l'Església diu als homes que la religió cristiana no té un sentit només espiritualista, oblidant-se de la misèria que l'envolta". Davant l'assassinat de Rutilio Grande, Romero continuava: "Esperem la veu d'una justícia imparcial. Som una Església peregrina, exposada a la incomprensió, a la persecució; però una Església que camina serena perquè porta aquesta força de l'amor".

La implicació dels capellans (cubans i catalans) en la lluita per la justícia, també em recorda l'última homilia de Rutilio Grande, el 13 de febrer de 1977, un mes abans que fos assassinat. El jesuïta Rutilio Grande deia: "L'amor és conflicte

i exigeix als creients i a l'Església la violència moral. La violència es troba en la Paraula de Déu", ja que "el Senyor no passava indiferent davant el dolor humà. De cap manera!".

Grande denunciava públicament l'expulsió del Salvador, per part de la dictadura, del jesuïta colombià, Mario Bernal. I per això, davant la injusta expulsió del país de Mario, Rutilio Grande deia: "L'Església no es pot quedar callada. No pot quedar al marge d'aquest fet. Aquí estem! Si més no per donar aquest símbol de protesta oficial de l'Església, de les nostres comunitats". Rutilio denunciava la violència que vivia el Salvador, mentre es calumniaven i amenaçaven els capellans i els catequistes o fins i tot els posaven bombes: "És perillós ser cristià en el nostre medi! És perillós ser veritablement catòlic! Perquè el món que ens envolta està fundat radicalment en un desordre establert, davant

del qual la mera proclamació de l'Evangeli és subversiva", deia Rutilio Grande.

Aquest jesuïta parlava amb claredat i valentia, qualificant així aquells que eren els dipositaris de l'ordre establert: "Ai de vosaltres, hipòcrites que de la dent al llavi us feu dir catòlics i per dins sou immundícia de maldat! Sou caïns i crucifiqueu el Senyor quan camina amb el nom de Manuel, amb el nom de Luis, amb el nom de Chabela, amb el nom de l'humil treballador de camp!".

Rutilio deia també en aquella seva homilia: "Estimats germans i amics, molt aviat la Bíblia i l'Evangeli no podran entrar per les nostres fronteres. Ens arribaran només les cobertes, perquè totes les seves pàgines son subversives". I és que, deia Grande, "alguns volen un déu dels núvols. No volen aquest Jesús de Natzaret. Vo-

len un déu que no els interrogui, que els deixi tranquils en el seu establiment".

Un mes després d'aquesta homilia, la furgoneta de Rutilio Grande va ser metrallada, morint ell, juntament amb els seus dos acompanyants, Manuel Solorzano, de 74 anys i Nelson Lemus, de 16. I és que l'Església, la de Cuba i la del Salvador (i també la de Catalunya), no pot mirar cap a una altra banda quan son trepitjats els drets humans més elementals, com son els drets de les nacions.

El Papa: "Els pecats carnals no són els pitjors"

DM, 7/12/2021 | EL PAÍS

Sánchez proposa l'exministra Celaá com a ambaixadora davant el Vaticà

DC, 8/12/2021 | EL PERIÓDICO

El Parlament ja llueix pessebre i arbre de Nadal

DC, 8/12/2021 | EL PUNT AVUI

Voluntaris de Sant Egidí imprimeixen certificats de vacunació als sense sostre

DC, 8/12/2021 | CCMA CAT

Les misses tornen a l'església d'Algerri després de més de tres anys

DJ, 9/12/2021 | SEGRE

Valls compra una talla de la Mare de Déu de la Candela vista per última vegada el 1924

DV, 10/12/2021 | DIARI DE TARRAGONA

El papa Francesc rebrà Yolanda Díaz al Vaticà

DV, 10/12/2021 | LA VANGUARDIA

Reneix la sinagoga del Call de Girona, entre la religió i la cultura

DV, 10/12/2021 | ARA

Jesuites Catalunya
@jesuistesca

Joan Baptista era una figura profètica. Ens desafia a sortir de la manera habitual de veure i de fer les coses. El seu missatge era incòmode en aquell moment i potser encara ho és avui.
#RecésAdvent2021 En pdf aquí: ow.ly/uwBt5OGXgeE i online aquí: ow.ly/WICB5OGXgeC

12:00 - 06 dic. 21 - Notícies i Més

Libreria Claret
@LibreriaClaret

Ambició i èxit, desamor i fracàs, misticisme i glòria: descobreix la veritable història d'Antoni Gaudí com mai abans te l'havien explicada. ow.ly/mSA750H2HSK

De @aralibres

21:45 - 06 dic. 21 - Notícies i Més

Ecoles FEDAC
@EcolesFEDAC

Una de les grans preguntes que tots ens hem fet en algun moment és com ens recordaran. L'#Hàbit2 del projecte #LiderEnMi, "Comença amb un fi en ment", té a veure amb tenir uns objectius a la vida i ens convida a definir una missió personal. #LEM #LideratgeS #LideratgePersonal

15:02 - 03 dic. 21 - Mésnotícies

La Sagrada Família
@sagradafamilia

Il·luminem la torre de la Mare de Déu!

21:06 - 08 dic. 21 - Twitter Web App

Vedruna Immaculada
@ImmaculadaVedruna

El butlletí #Vedrunainforma de desembre ens parla de l'#Advent, de l'eina de diagnòstic del treball dels #ODS a les escoles #Vedruna, del model lingüístic de l'#escolacatalana i altres novetats de la xarxa d'escoles @VedrunaCat acortat: link/Vedrunainforma

11:17 - 06 dic. 21 - Twitter Web App

Abadia de Montserrat
@montserratinfo

Festa del Bisbetó dilluns 6 de desembre (restriccions d'accés a la Basílica) - Avui, 6 de desembre, els escolans celebraran la se...

#Montserrat #Notícies #Escolania abadiamontserrat.cat/festa-del-bisb

9:34 - 06 dic. 21 - Notícies i Més

Escola Pla Olot
@EplaOlot

PADRINS I FILLOLS
Relacionar-nos amb persones d'altres generacions ens aporta valors, ens enriqueix, ens fa solidaris i ens fa créixer com a persones. Això ho hem portat a la pràctica la tribu dels artistes de 3r de primària amb la tribu dels cavallers de P3.

16:18 - 09 dic. 21 - Twitter for iPhone

Maristes Catalunya
@MaristesCat

Dediquem el #DiaInternacionaldelVoluntariat a totes les persones que amb la vostra presència, dedicació, escolta i estima doneu el vostre temps a millorar la vida d'infants, joves, adults i famílies. Gràcies! I tu... vols fer #voluntariat amb nosaltres? #Maristes #MaristesEscolta

21:23 - 05 dic. 21 - Twitter Web App

Fundació Pere Tarrés
@Fundperetarris

Tot respira #Nadal i els espais migdia gestionats per la @Fundperetarris no són una excepció i s'omplen d'arbres, pessebres i guarniments nadalencs. Mireu amb quina traça han decorat l'escola @BONPASTOR els monitors/es de la Fundació. I amb material reciclat! #NadalPereTarrés

17:10 - 07 dic. 21 - Notícies i Més

Justícia i Pau
@JusticiaiPau

Avui es commemora el dia de les persones amb discapacitat. Una diada per reconèixer la nostra diversitat i, sobretot, la nostra dignitat com a éssers humans. #EstatdOpinió #DiaInternacionalde la Discapacitat

12:09 - 03 dic. 21 - Twitter Web App

U. Ramon Llull (URL)
@uramoniull

La Universitat Ramon Llull us desitja un bon Nadal i un felix 2022!

12:35 - 09 dic. 21 - Twitter Web App

La Salle Comtal
@LaSalleComtal

"Compromet-te amb la noble lluita pels drets humans. Faràs de tu una millor persona, una gran nació del teu país i un millor món per viure." (Martin Luther King)

9:01 - 10 dic. 21 - Twitter for Android

CATALUNYA RELIGIÓ

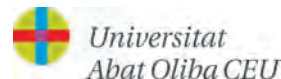

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Direcció: Laura Mor i Iriarte. **Redacció:** Glòria Barrete, Jordi Llisteri i Roger Vilaclara. **Edició paper:** Macià Grau. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, Ignasi Escudero, Valentina Laferrara, Xavier Memba, Lucía Montobbio, Víctor Rodríguez, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer dels Lledó, 11. 08002 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat. **Publicitat:** Miquel Codolar i Paris Grau | comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Carles Duarte (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Oriol Llop, Manuel Manonelles, Noemí Ubach, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

Amb el suport de:

